

Літэратура

1. О языках в Республике Беларусь: Закон Республики Беларусь от 13 июля 1998 г. № 187-З //Эталон – Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2013.
2. Науменко, Л. И. Белорусский язык в зеркале мнений жителей современной Беларуси /Л. И. Науменко // Социологический альманах. – 2011. – № 2. – С. 287–288.
3. Мячкоўская, Н. Б. Сацыякультурная прастора мовы / Н. Б. Мячкоўская. Мінск:»Веды», 1998. – 112 с.
4. Довнар-Запольская, Е. Утро года. / Е. Довнар-Запольская // «СБ. Беларусь сегодня» – 14 мар. 2014 – 22 с.
5. Довнар-Запольская Е. «Сярэднепосніца» / Е. Довнар-Запольская //«СБ. Беларусь сегодня» – 21 мар. 2014 – 22 с.
6. Довнар-Запольская Е.»Аўдокі – голы бокі» / Е. Довнар-Запольская // «СБ. Беларусь сегодня» – 07 мар. 2014. – 22 с.

Сяргей Шафаловіч

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ГАЗЕТА «УНІВЕРСІТЭТ» РАЗВІВАЕЦЦА ЯК МУЛЬТІМЕДЫЙНАЕ ВІДААННЕ

Сучасны медыярынак рэгулярна ставіць перад сродкамі масавай інфармацыі ўсё новыя выклікі і змушае іх пастаянна развіваць свае электронныя і друкаваныя тэхналогіі. Гэтыя тэндэнцыі закранаюць і карпаратыўныя выданні, якія з’яўляюцца адным з самых стабільных сегментаў медыяіндустрыі, дзякуючы фінансавай падтрымцы арганізацый-заснавальнікаў і выразнай мэтавай аўдыторыі. Такое ўстойлівае становішча разам з фактарам «волі заснавальніка» можа прывесці да інертнасці мыслення і кансервацыі існых формаў і метадаў падачы інфармацыі і, як вынік, відавочнага адставання ад больш прагрэсіўных інфармацыйных рэсурсаў і страты чытацкай цікавасці [1]. Разам з тым трэба разумець, што менавіта дзякуючы сваім прывілеям карпаратыўныя выданні – выдатны плацдарм для гнуткай рэдакцыйнай палітыкі і зручная пляцоўка для эксперыментаў!

Прыклад таму газета БДУ «Універсітэт», якая з’яўляецца вядучым універсітэцкім выданнем не толькі з-за статусу свайго заснавальніка, але і ў выніку ўласных дасягненняў. У наш час друкаваны орган БДУ прызнаваўся «Найлепшай студэнцкай газетай» на міжнародным фестывалі «Націскай на RECOrd» у 2007 г. ва Украіне. У 2009 г. «Універсітэт» стаў пераможцам V Нацыянальнага конкурсу друкаваных

СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета». У 2014 г. газета БДУ стала лаўрэатам зімовай школы журналістыкі ў намінацыі «Найлепшае інтэрнэт-выданне» і міжнароднага галіновага конкурсу выданняў «Універсітэцкая кніга» ў Казані (РФ) у намінацыі «Найлепшая ўніверсітэцкая газета».

Новы этап развіцця газеты «Універсітэт» пачаўся з уваходжання ў структуру Медыяцэнтра БДУ ў пачатку 2014 года. Найважнейшую ролю ў трансфармацыі газеты «Універсітэт» пачаў іграць менавіта яе сайт. Ужо ў лютым 2014 г. электронная версія газеты стала выходзіць на больш сучаснай платформе WordPress, якая давала рэсурсу значна больш функцый. Пры распрацоўцы канцэпцыі рэсурсу быў улічаны вопыт вядучых беларускіх і замежных інтэрнэт-СМІ.

У сярэдзіне 2015 г. сайт газеты «Універсітэт» быў яшчэ больш мадэрнізаваны. Для лепшага ўспрымання яго вонкавы выгляд набыў шырокі фармат і быў стылізаваны пад фірмавыя колеры БДУ. Больш ілюстратыўнай стала падача матэрыялаў. Увогуле, значная частка публікацый на сайце мае выразны канвергентны характар, то бок тэкставы складнік дапаўняецца адпаведным відэа і шырокім фотакантэнтам. У асобных выпадках прысутнічаюць слайды і інфаграфічныя элементы. Палепшылася навігацыя. Да дадатковых магчымасцяў новага сайта можна аднесці дынамічны і адаптыўны дызайн, які забяспечвае адлюстраванне кантэнту на экранах смартфонаў і планшэтаў. На сайце маецца архіў нумароў газеты ў PDF-фармаце, прычым нумары газеты за 2010–2016 гг. інкарпараваныя ў электронную бібліятэку БДУ. Газета БДУ займела ўласны QR-код для зручнага счытвання ўсімі мабільнымі прыладамі і прапануе шмат карысных сервісаў для чытачоў з рознымі інтарэсамі. Сайт цалкам інтэграваны з вядучымі сацыяльнымі сеткамі «ВКонтакте», Facebook і Twitter. Шмат відэа выкарыстоўваецца з канала БДУ на Youtube, які таксама інтэграваны ў сайт [2].

Нарэшце, з пачатку 2017 г. сама друкаваная версія газеты «Універсітэт» пачала набываць рысы мультымедыйнага выдання.

У апошніх 12-ці нумарах газеты шырока выкарыстоўваюцца элементы дапоўненай (змешанай) рэальнасці з дапамогай камп'ютарных тэхналогій: на газетнай паласе змяшчаецца трыгерны малюнак, які суправаджаецца адмысловым знакам. У ролі дапаўняльнай інфармацыі можа выступаць відэа, малюнкi, гук, статычныя або анімаваныя трохмерныя аб'екты і інш.

Пры наведзенні камеры смартфона або планшэта на малюнак з пазнакай на экране пачынаецца прайграванне дадатковага кантэнту – відэа,

фота, анімаваных малюнкаў, 3D-графікі і інш. Дадзены эффект можна метафарычна назваць «ажыўленнем» газетнай паласы, што робіць газетныя публікацыі больш інфарматыўнымі і запамінальнымі. Дарэчы, у нашай краіне дадзеная тэхналогія пачала рэалізоўвацца ў школьных падручніках.

У якасці прапанаванай выступае платформа дапоўненай рэальнасці Augasma, якая выкарыстоўвае камеру смартфона або планшэта і мае ўбудаваныя механізмы распазнання выявы для наступнага адлюстравання мультымедыйнага кантэнту. Дадзеная тэхналогія з'явілася ў 2011 г., калі былі запушчаны версіі праграмы для iPhone і Android.

Сутнасць прапанаванай Augasma тэхналогіі заключаецца ў наступным: на газетнай паласе выбіраецца матэрыял, для якога патрабуецца стварыць лічбавы «дадатак» (напрыклад, артыкул пра падзею, інтэрв'ю, рэпартаж і інш.) і выбіраецца трыггерны малюнак (той, пры наведзенні камеры смартфона на які будзе адлюстроўвацца дадатковы кантэнт). Пры гэтым пры дадрукаванай падрыхтоўцы газеты такое паведамленне забяспечваецца спецыяльным графічным сімвалам, а ў самой газеце публікуецца кароткая інструкцыя, якім чынам чытач можа задзейнічаць дапоўненую рэальнасць – пакрокавую інструкцыю, дзе і як спамаваць дадатак. Далей выбіраецца мэтавы лічбавы кантэнт, закліканы дапоўніць рэальнасць газетнай паласы (напрыклад, такім дадаткам можа стаць відэрэпартаж пра падзею, запісанае на відэа інтэрв'ю ці анімаваная фотагалерэя). Пасля пры дапамозе праграмных сродкаў прыкладання Augasma фарміруецца «аўра» – элемент лічбавай дапоўненай рэальнасці, які становіцца агульнадаступным (пры выбары адпаведнай опцыі) па вызначаных у працэсе стварэння хэштэгах і ключавых словах у апісанні [3].

Пасля таго як чытач адгортвае газету, бачыць матэрыял з пэўнай пазнакай (знакам) і, кіруючыся інструкцыямі, запампоўвае прыкладанне, запускае яго, ажыццяўляе пошук па хэштэгу або ключавых словах, падпісваецца на дадзены канал (кантэнт) і наводзіць камеру тэлефона на малюнак з пазнакай, на экране яго смартфона або планшэта пачынаецца прайграванне кантэнту дапоўненай рэальнасці – відэа, фота, анімаваных малюнкаў, 3D-графікі і інш. Такім чынам адбываецца «ажыўленне» газетнай паласы праз увядзенне ў яе структуру неўласцівых ёй дадатковых элементаў, закліканых пашырыць магчымасці і ўзмацніць эфектыўнасць інфармацыйнага ўздзеяння.

Так, цяпер даступная падпіска на абнаўленні кантэнту БДУ пры дапамозе прыкладання Augasma (па хэштэгу #bsubty ці па ключавых словах

Belarusian State University, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, Белорусский государственный университет, BSU, БДУ).

Функцыі дапоўненай рэальнасці значна пашыраюць межы друкаваных сродкаў масавай інфармацыі. Лічыцца, што ў газет і сайтаў асобныя аўдыторыі, якія амаль не перасякаюцца, а дадзеная тэхналогія дазваляе сумясціць інтарэсы розных катэгорый чытачоў.

Літаратура

1. Пинюта, А. Ф. Корпоративные СМИ как универсальный коммуникатор // «Визуально-семантические средства современной медиаиндустрии»: материалы Респ. науч.-практ. конф., Минск, 20–21 марта 2015 г.; редкол.: С. В. Дубовик (отв. ред) [и др.]. – Минск: Изд. центр БГУ, 2015. – 207 с.
2. Шафалович, С. С. Новы сайт «Універсітэта» выходзіць у сацыяльныя сеткі / С. С. Шафаловіч // «Журналістыка–2015: стан і перспектывы»: матэрыялы 17-й Міжнар. навук.-практ. канф., 12–13 ліст., 2015 г., Мінск; рэдкал.: С. В. Дубовік (адк. рэд) [і інш.]. – Вып. 17. – Мінск: БДУ, 2015. – 522 с.
3. Шафаловіч, С. С. Газета «Універсітэт» становіцца мультымедычным выданнем / С. С. Шафаловіч, П. Л. Салаўёў / Корпоративная пресса в условиях конвергенции СМИ и глобализации информационного пространства: материалы круглого стола, 16 марта 2017 г., Минск; редкол.: С. В. Дубовик (отв. ред.) [и др.] / БГУ, Институт журналистики. – Минск: БГУ, 2017. – С. 126–130.

Виктор Шимолін

Белорусский государственный университет

ПЕРИОДИЧЕСКАЯ ПЕЧАТЬ: ОТ ЭВОЛЮЦИИ К ИНФОРМАЦИОННОМУ ВЗРЫВУ

Информационная революция, о которой так долго мечтали ученые XX в., свершилась в начале XXI в. Среди тех, кто предвидел массированное наступление информационных потоков, мы находим и имя известного ученого и журналиста Бориса Васильевича Стрельцова. В целом ряде своих работ, увидевших свет еще в 60–70-х гг. минувшего столетия, он утверждал, что “само бичё пульса эпохи выклікала ланцуговую інфармацыйную рэакцыю, якая утварыла і ўвесь час павялічвае вадаспад разнастайных звестак і фактаў”.

Более сорока лет назад в книге «Публіцыстычнасць інфармацыйных жанраў», вышедшей в издательстве БГУ в 1973 г., ученый эмоционально произнес: «І вось – “інфармацыйны выбух”! Значыць, скончыўся эвалюцыйны перыяд развіцця? Значыць, зрушылі з месц прывычныя нормы і ўяўленні аб характары, колькасці і якасці журналісцкай